

Aktuel økonomi

Byrådets temamøde mandag den 19. juni 2017

VIBORG
KOMMUNE

Dagens program

Program for temamødet

Tidspunkt	Emne
12.00-12.30	Frokost (Multisalen)
12.30-12.40	Velkomst v/Torsten Nielsen
12.40-13.30	Aktuel kommunaløkonomi v/Klaus Christiansen
13.30-15.00	Præsentation af udvalgenes budgetforslag v/udvalgsformændene
15.00-15.20	Pause
15.20-16.00	Status på effektiviseringsstrategien v/Klaus Christiansen
16.00-16.10	Hoved-MED's bemærkninger til budget 2018-21 herunder vedtagne reduktioner for 18 mio. kr. v/Lene Rasmussen
16.10-16.25	Status vedr. indsatsen for unge ledige v/Mette Andreassen
16.25-16.30	Afrunding v/Torsten Nielsen

Økonomiaftalens hovedresultater

	KOMMUNERNES BEHOV	REGERINGENS KRAV	Resultat
ANLÆG	19 MIA. KR.	15 MIA. KR.	17 mia. kr.
FINANSIERINGSTILSKUD	3,5 MIA. KR.	0 KR.	3,5 mia. kr.
ALMENE BOLIGER	10 %	22 %	10 %
UDGIFTSPRES	BRUG FOR RÅDERUM TIL AT LEVERE VELFÆRD	0 KR.	+0,3 mia. kr.
SKAT	FLEKSIBILITET I SKATTE-UDSKRIVNINGEN	SKATTE-NEDSÆTTELSE I KOMMUNERNE	Nedsættes 250 mio. kr.

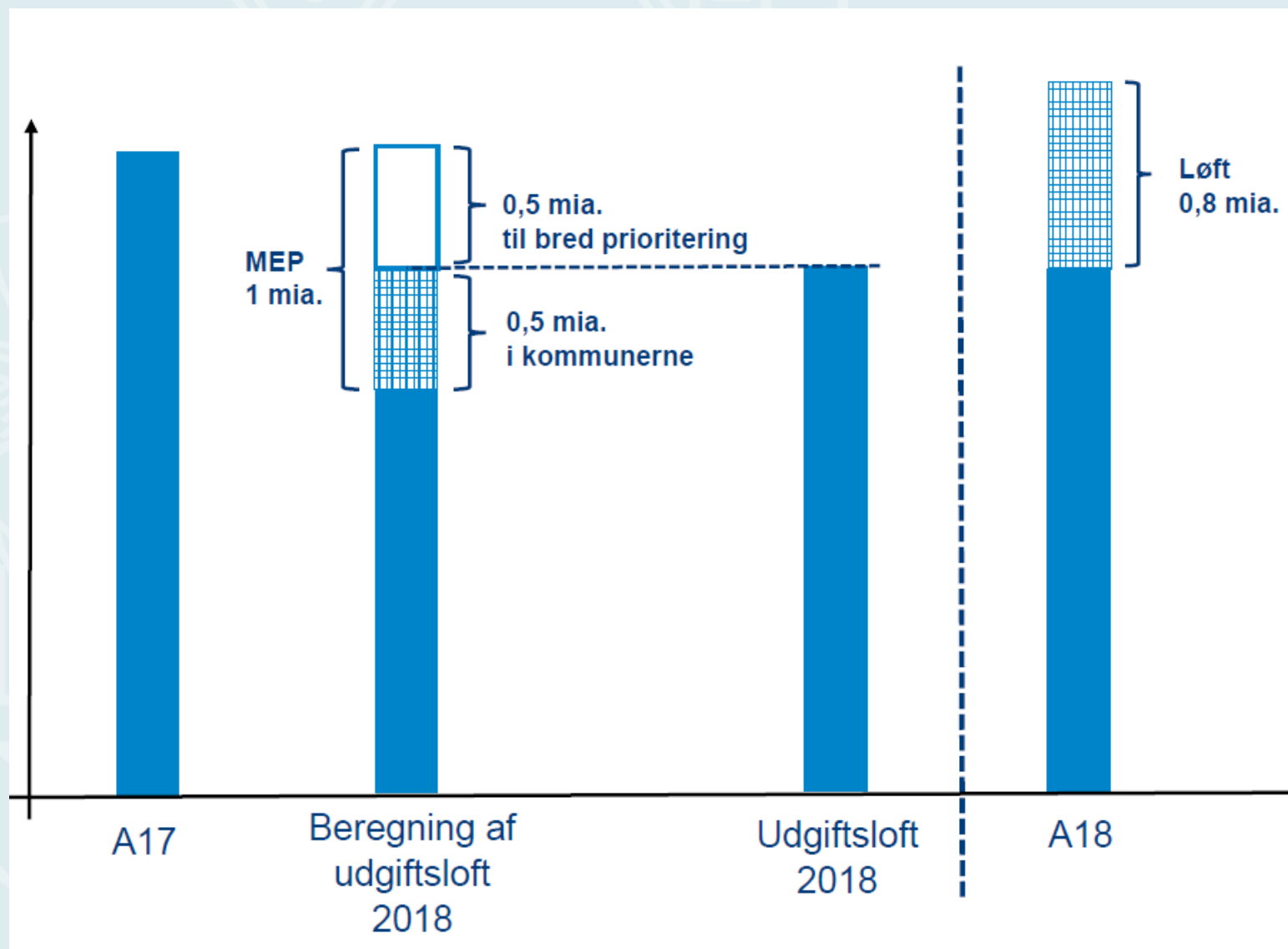
ca. 90 mio. kr. i Viborg Kommune. Kun budgetteret med 50 mio. kr.

ca. 5 mio. kr. i Viborg Kommune

Økonomiaftalen

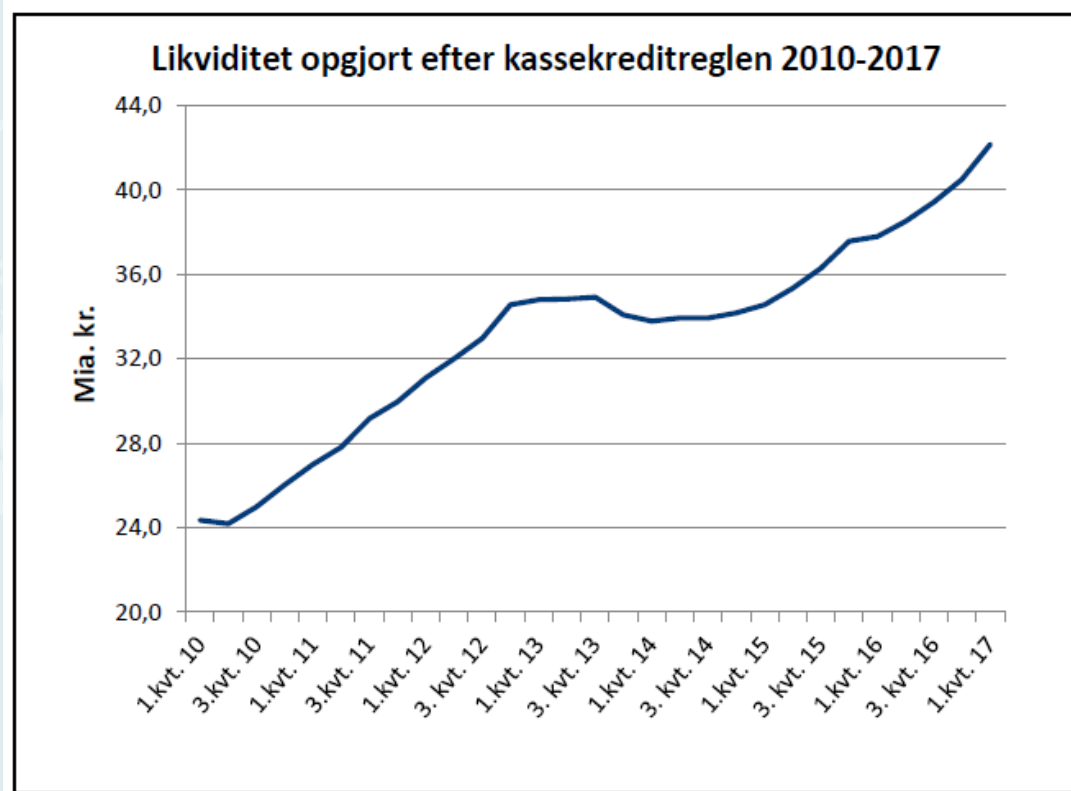
Den kommunale serviceramme 2018

Realvækst på 0,3 mia. kr.
(0,8 mia. kr. – 0,5 mia. kr.)

MEP = moderniserings- og effektiviseringsprogram, som erstatter det tidligere omprioriteringsbidrag

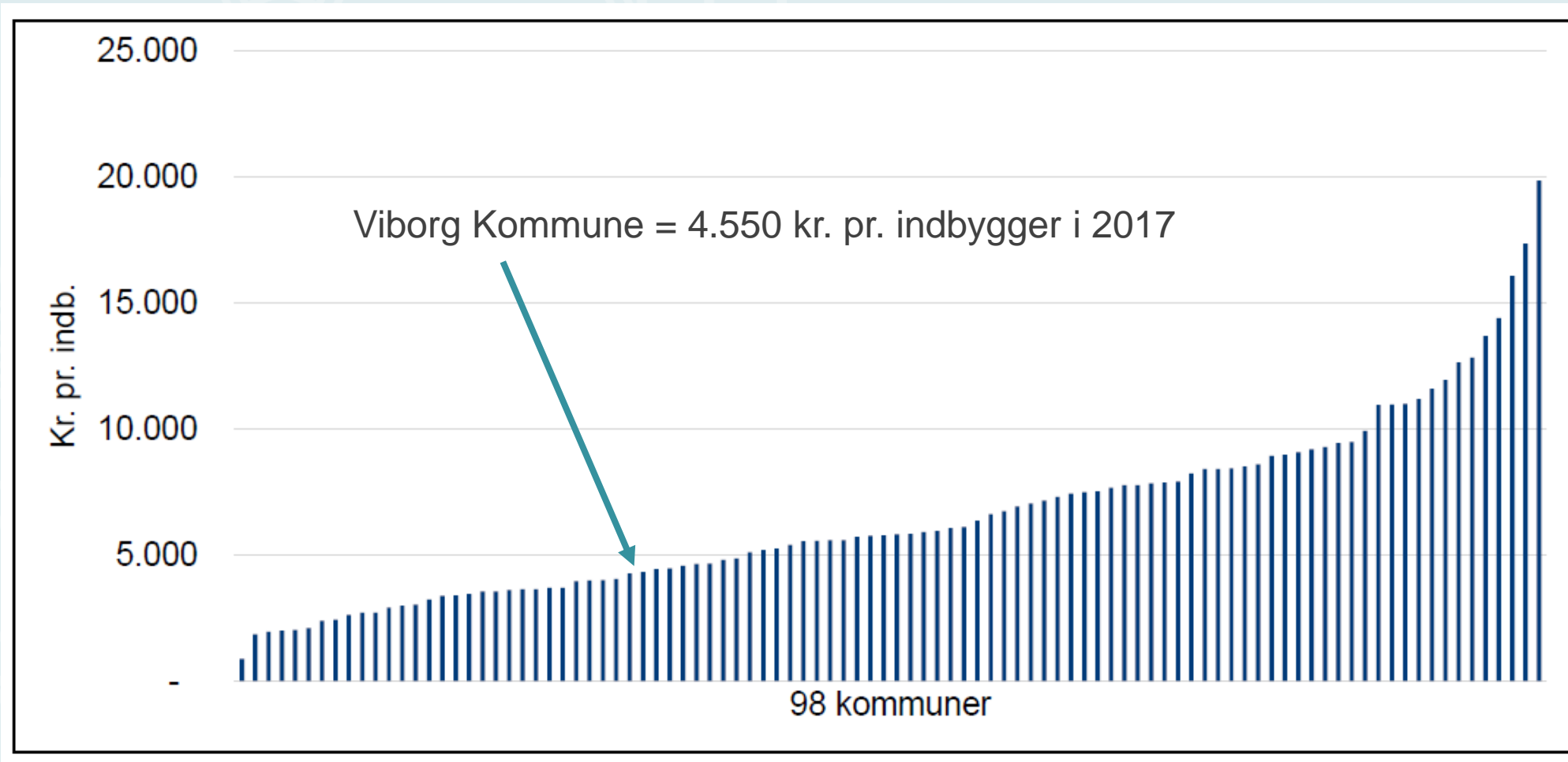
Kommunernes likviditet

Finansiering i økonomiaftalen

- Ekstraordinært finansierings-tilskud på 3,5 mia. kr. i 2018
- Lån til kommuner med lav likviditet på 0,5 mia. kr.
- Ingen midtvejsregulering: 1,9 mia. kr. (lavere overførselsudgifter = 1,2 mia. kr., lavere pris- og lønskøn = 0,7 mia. kr.)

Kommunernes likviditet (fortsat)

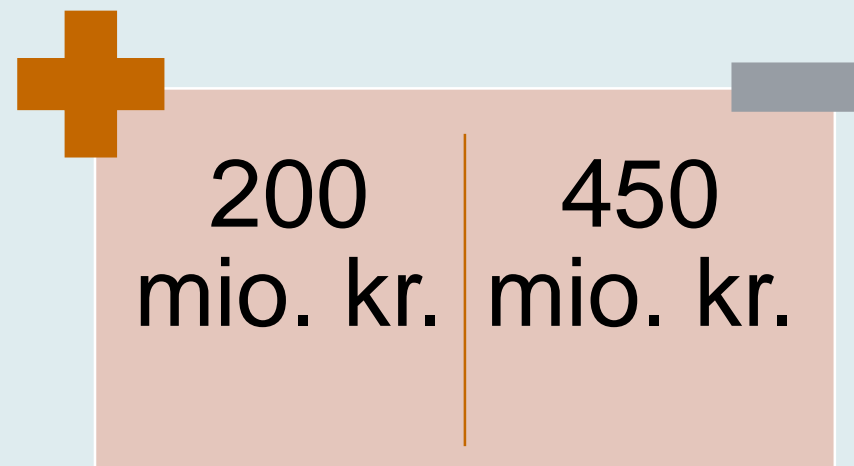

Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet

- **Forenkling af kommunernes rammer og styrket styring – frigør 525 mio. kr.**
 - En række tiltag ift. regelforenklinger og styringsmuligheder
- **Effektiv drift gennem samarbejde og nye organiseringer – frigør 350 mio. kr.**
 - To hovedfokusområder – løn og bogholderi samt facility management
Samtidig fokus på større fleksibilitet i tværkommunale samarbejder
- **Bedre indkøb og øget digitalisering – frigør 125 mio. kr.**
 - En række tiltag ift. fællesoffentligt indkøbssamarbejde og udbredelse af e-handel. Samtidig enkelte digitaliseringstiltag – bl.a. udstillingsløsning af indkomstdata

Skattepulje i 2018

- Præmieringsordning hvor staten giver op til 75 pct. tilskud til at sænke indkomstskatten indenfor en ramme på 450 mio. kr.
- Skattepulje til at sætte skatten op på 200 mio. kr.
- ”Regeringen og KL er enige om, at kommunerne skal arbejde for at sænke skatterne med samlet set 250 mio. kr. i 2018 under ét”

Lånepuljer i 2018

- 250 mio. kr. vedr. investeringer med effektiviseringspotentiale
- 400 mio. kr. vedr. behov for større strukturelle investeringer på de borgernære områder
- 500 mio. kr. vedr. lav likviditet
- ca. 200 mio. kr. vedr. ordinære anlægsprojekter

ØIM udmelder kriterier primo juli, **ansøgningsfrist primo august**, så svar kan indgå ved budgetforhandlingerne.
Låneansøgninger sendes administrativt.

I 2017 fik Viborg Kommune 6 mio. kr. i lånedispensation (lav likviditet)

Serviceområderne

- opsummering

- Regelforenkling på beskæftigelsesområdet
- Grundkapitalindsatser til almene boliger – uændret i 2018 – forhøjelse i 2019?
- Sammenhængende læring:
 - Dagtilbuddenes vigtige rolle
 - Opbakning til folkeskolereformen – fokus på bedre skoleledelse og kompetencedækning
 - Ny forberedende grunduddannelse – flere unge i uddannelse eller i arbejde
- Bedre styringsmuligheder på socialområdet
- Bedre sammenhæng på tværs – helhedsorienteret indsats for borgeren

Opsummering

- Relativ stram økonomiaftale med vækst i serviceudgifterne på 0,1 procent
- Overfinansiering pga. ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. og manglende midtvejsregulering på -1,9 mia. kr.
- Usikkerhed om finansieringstilskud i overslagsårene 2019-21, idet evt. fortsættelse kan afhænge af ny udligningsreform fra 2019

Anlægsramme over for staten

- Kommunernes samlede anlægsramme = **17 mia. kr.** (lidt højere end 2017)
- Der er IKKE fastsat rammer for de enkelte kommuner
- Viborg Kommunes befolkningsmæssige andel af rammen udgør ca. 285 mio. kr.
- Rammerne / budgetforslagene skal forhandles på plads på borgmestermøder til aug. / sept. 2017.
- Med det basisbudget, der forelægges udvalgene på møderne i juni belastes rammen med ca. 381 mio. kr. eller en merudgift på **96 mio. kr.** i forhold til den forholdsmæssige andel af rammen.

Sanktioner i 2017 og 2018

Service

- Regnskabssanktion 2017 ift. budget 2017 (individuel 60 pct. / kollektiv 40 pct.)
- Budgetsanktion ift. aftale 2018
- Regnskabssanktion ift. budget 2018 (individuel 60 pct. / kollektiv 40 pct.)

Anlæg

- Ingen regnskabssanktion i 2017 men tilkendegivelse om at arbejde for budgetoverholdelse
- Budgetsanktion i 2018
- Ingen regnskabssanktion i 2018, men enighed om at **aftaleoverholdelse er en central forudsætning** for 2018 (ny)

Hvad betyder økonomiaftalen for Viborg Kommune?

5 mio. kr. til service (VK andel af 0,3 mia. kr.)

+40 mio. kr. i ekstra finansieringstilskud (VK andel af 3,5 mia. kr. er 90 mio. kr. Der er kun budgetteret med 50 mio. kr.)

Pres på anlægsrammen
Usikkerhed om finansiering i overslagsårene

Reduktioner og råderum i budget 2018-21

Reduktioner i budget 2018-21

Katalog på 18 mio. kr.

- 18 mio. kr. er allerede navngivet, jf. ØEU 10. maj 2017 og indarbejdes i basisbudget

Årlig effektivisering på én procent i overslagsårene

- 36 mio. kr. er ikke navngivet endnu, men de er indarbejdet i udvalgenes rammer jf. sidste års budgetforlig.

Moderniserings- og effektiviseringsprogram

- 8,3 mio. kr. i 2018 er ikke navngivet endnu, men de er indarbejdet i budgettet, jf. sidste års budgetforlig.

Vedtaget katalog på 18 mio. kr.

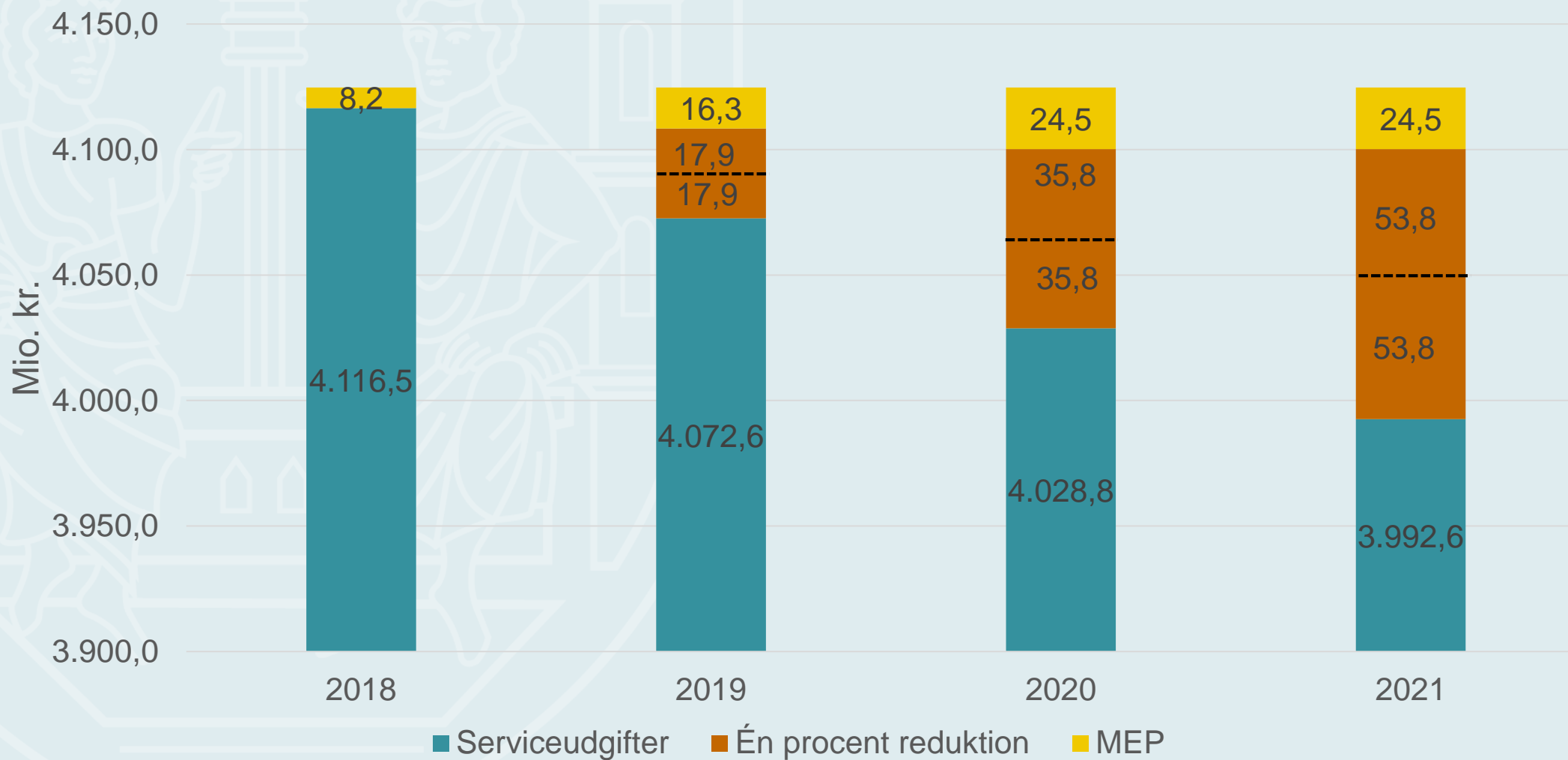
Nr.	(beløb i mio. kr.)	2018	2019	2020	2021	Beskrivelse af forslag (effektivisering)
1	Flere flygtninge i arbejde	4,0	4,0	2,5	2,5	Virksomhedsrettede tiltag fx sprogpraktikker, fokus på bestemte brancher, integrationsuddannelse, hurtige afklarings- og opkvalificeringsforløb og iværksætterkurser.
2	Mindre tilgang af flygtninge end forventet	3,0	3,9	3,9	3,9	I budget 2016 blev serviceområderne tildelt 20,3 mio. kr. pga. en forventet stigning i antallet af flygtninge. En del af disse midler trækkes tilbage, idet tilgangen af flygtninge i 2016 og den forventede tilgang i 2017 er mindre end antaget.
3	Reduceret vejafvandingsbidrag	2,0	2,0	2,0	2,0	Der optages forhandlinger med Energi Viborg om nedsættelse af vejafvandingsbidraget, der i 2016 udgjorde ca. 8 mio. kr. Der var afsat ca. 6 mio. kr. på budgettet. Fremadrettet forventes en udgift på ca. 3-4 mio. kr. med en ny betalingsmodel
4	Teknisk tilretning af budget for DUT-midler (Plan-, natur- og miljøområdet)	2,8	2,8	2,8	2,8	DUT-midlerne skal udtages af budgettet, da der ikke gives bloktilskud hertil mere.

Vedtaget katalog på 18 mio. kr. (fortsat)

Nr.	(beløb i mio. kr.)	2018	2019	2020	2021	Beskrivelse af forslag (effektivisering)
5	Energiinvesteringer, klubhuse og idrætshaller	0,2	0,2	0,2	0,2	Investeringer i anlæggene via anlægspuljer. Driftsbesparelse i form af besparelser på el, vand og varme.
6	Reducere vintertjenestens budget	2,9	3,3	3,3	3,3	Det gennemsnitlige årlige forbrug i 2011 til 2016 er 18,3 mio. kr. Der er afsat 20,5 mio. kr. årlige i 2018-21. Budgettet ligger altså 2,2 mio. kr. over det gennemsnitlige forbrug de seneste 6 år.
7	Mindreudgifter til arbejdsskader	2,0	2,0	2,0	2,0	Reduktion af den interne præmie, som opkræves af decentrale enheder mv. Budgettet for 2017 og frem er allerede reduceret med 2 mio. kr., men der forventes yderligere mindreudgifter.
8	Bedre udnyttelse af e-handel	1,3	1,3	1,3	1,3	Tidsbesparelse ved indkøb og fakturabehandling.
	I alt	18,2	19,5	18,0	18,0	

Effektiviseringer i budget 2018-21

- ½% effektivisering er lagt i kassen – forbedrer likviditet i 2021 med over 100 mio. kr. (akk)

Tværgående effektiviseringsanalyser

- **Helhedsorienteret indsats for udsatte familier**

- Status: Evaluering af forsøgsprojekt i 2. kvartal 2018 herunder kortlægning af mulige fremtidige tiltag.

- **Samling af kommunale ejendomme**

- Status: Der udarbejdes en ejendomsstrategi. Der arbejdes ikke videre med yderligere centralisering af teknisk service eller model for centralt ejerskab. Forslag om salg af værdifulde bygninger drøftes i ØEU igen.

- **Flere flygtninge i arbejde**

- Status: Afsluttet, reduktion på 4,0 mio. kr. i 2018-2019 og 2,5 mio. kr. indarbejdes i årets basisbudget.

Delforlig på børneområdet og ældreområdet

Der tilføres 25 mio. kr. til børneområdet fra budget 2018 og frem, hvoraf en del skal gå til dagtilbud.

Der tilføres ældre- og sundhedsområdet 11,5 mio. kr. årligt fra 2018-21 til dækning af:

- Udfordringer ved flere ældre (demografi)
- Driftsudgifter til flere plejeboliger (Banebo, Klejtrup, Frederiks og Sparkær)
- Driftsudgifter til sundhedssatellitter.

Råderum i budget 2018?

5 mio. kr. til

40 mio. kr. i ekstra
likviditetstilskud
(engangspenge)

25 mio. kr. til
skoler og dagtilbud

11,5 mio. kr. til
ældreområdet

Hvordan udvikler skatter, tilskud og udligning, overførselsområdet og sundhedsområdet (aktivitetsbestemt medfinansiering) sig?

Den videre budgetlægning

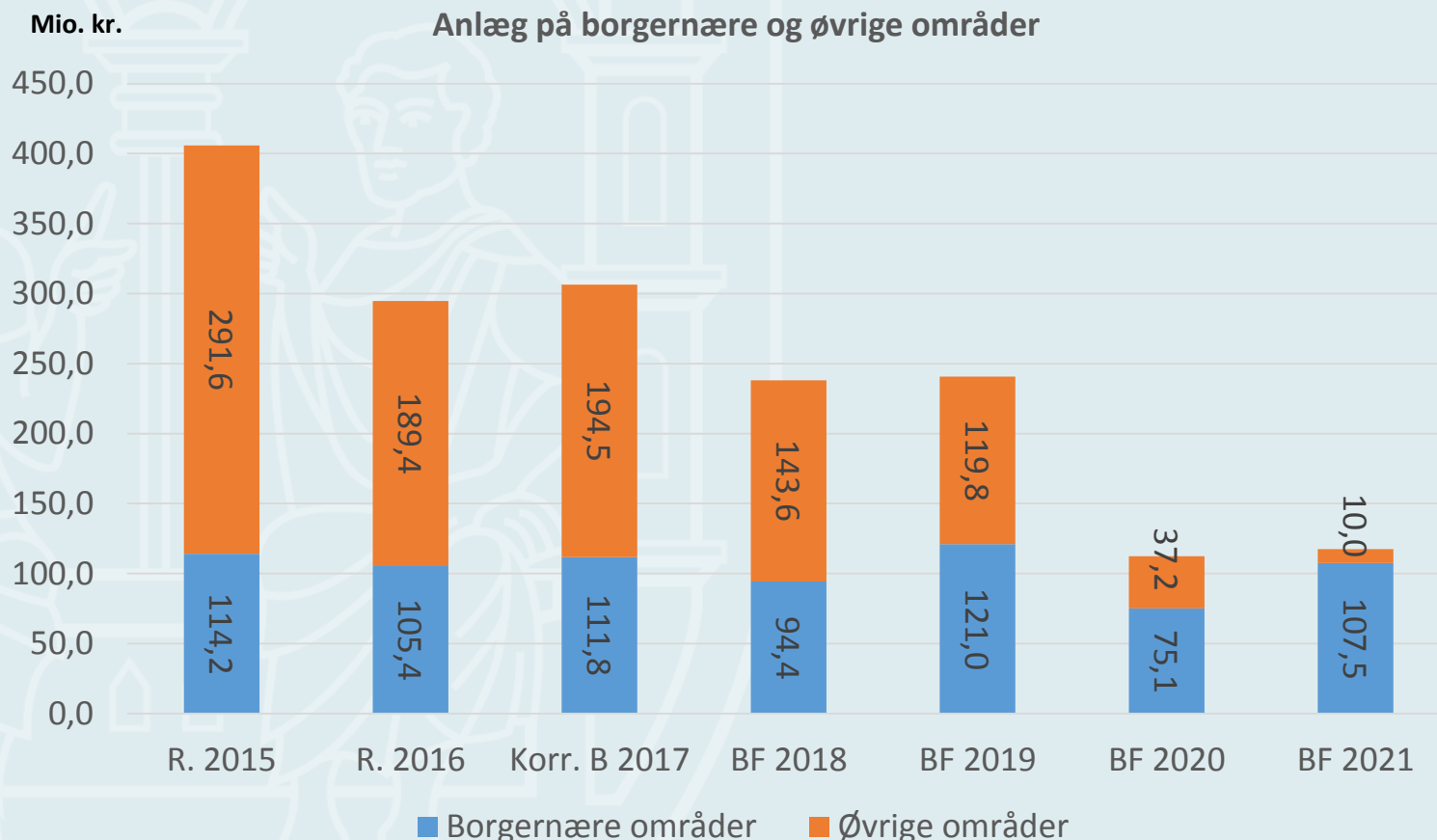
Budgetprocessen efter sommerferien

Dato	Aktivitet
Torsdag, d. 17. august	Budgetmaterialerne udsendes (senest) til Byrådet.
Mandag, d. 21. august kl. 15-18	Byrådet orienteres om budgetsituationen og de vigtigste budgetmaterialer præsenteres. Hoved-MED deltager.
Mandag, d. 21. august kl. 19-22	Gruppemøder. Grupperne kan få bistand fra Økonomi.
Torsdag, d. 24. august kl. 8 til fredag d. 25. august kl. 12	Byrådets forhandlingsseminar med deltagelse af direktionen. Holdes på Know howzZ i Bjerringbro
Mandag, d. 28. august	Gruppemøder. Grupperne kan få bistand fra Økonomi.
Mandag, d. 4. september (fra kl. 9)	Forhandlingsudvalget bestående af borgmester og gruppeformænd forhandler indtil, der indgås et budgetforlig.
Mandag, d. 4. september (kl. 17)	Gruppemøder
Tirsdag, d. 5. september (kl. 9)	Hoved-MED og strategisk lederforum orienteres om budgetforliget.
Onsdag, d. 13. september	1. behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget. Fællesmøde med Hoved-MED. De 4 råd høres om forliget.

Supplerende slides

Anlæg fordelt på de borgernære områder og øvrige områder

De borgernære områder omfatter skoler, dagtilbud, idræt og ældre.

”Øvrige områder” er nettoudgifter til øvrige skattefinansierede områder - dvs. ekskl. jordforsyning og forsyningsområdet.